

Кучеренко А.О.

студентка,

Київський національний університет культури і мистецтв

ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

В умовах проведення в Україні адміністративної реформи особливої актуальності набуває проблема підвищення ефективності публічного управління, зокрема системи органів державної влади всіх рівнів. Проблема ефективності роботи органів управління в багатьох випадках зводиться до ефективності праці службовців апарату, зміни їх чисельності, якості, затрат часу тощо. Але за такого вирішення проблеми поза увагою науковців і практиків залишається найважливіше – удосконалення самого механізму управління в органах державної влади.

Провідні вітчизняні науковці механізм публічного управління визначають так:

- інструмент реалізації функцій держави та її виконавчої влади [1];
- практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких органи державної влади впливають на будь-які суспільні відносини для досягнення поставлених цілей [2];
- комплексна система публічного управління, до складу якої входять конкретні механізми управління (економічний, мотиваційний, політичний, правовий тощо), які в сукупності здатні забезпечити збалансоване та ефективне функціонування єдиного державного механізму [3];
- сукупність засобів організації управлінських процесів та способів впливу на розвиток керованих об'єктів із використанням відповідних методів управління, спрямованих на реалізацію цілей публічного управління [4];
- штучно створена складна система, призначена для досягнення поставлених цілей, яка має певну структуру, сукупність правових норм, методів, засобів, інструментів державного впливу на об'єкт управління [5];
- механізм як система, призначена для практичного здійснення публічного управління та досягнення поставлених цілей, котра має певну структуру, методи, важелі, інструменти впливу на об'єкт управління з відповідним правовим, нормативним та інформаційним забезпеченням [6].

Аналіз наукових підходів до даного визначення дає змогу зробити висновок про те, що механізм публічного управління – це механізм як система, призначена для практичного здійснення публічного управління та досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, методи, важелі, інструменти впливу на об'єкт управління з відповідним правовим, нормативним та інформаційним забезпеченням.

У літературі існують різні підходи щодо видів і класифікації механізмів публічного управління. Н. Брюховецька вважає, що «від переваги акцентів на ті чи інші сфери управління механізм управління буде мати свою назву» [7]. Залежно від того, які саме проблеми і як вирішуються із застосуванням конкретного публічного механізму управління, він може бути складним (комплексним) і включати в себе декілька самостійних механізмів. Комплексний механізм публічного управління може складатися з таких видів механізмів:

- економічного (механізмів публічного управління банківською, грошово-валютною, інвестиційною, інноваційною, кредитною, податковою, страховою діяльністю тощо);
- мотиваційного (сукупність командно-адміністративних та соціально-економічних стимулів, що спонукають державних службовців до вискоєфективної роботи);

– організаційного (об'єкти, суб'єкти публічного управління, їх цілі, завдання, функції, методи управління та організаційні структури, а також результати їх функціонування);

– політичного (механізми формування економічної, соціальної, фінансової, промислової політики тощо);

– правового (нормативно-правове забезпечення: закони і постанови Верховної ради України, укази Президента, постанови і розпорядження Кабінету міністрів України, а також методичні рекомендації та інструкції тощо).

Узагальнена класифікація механізмів публічного управління включає поділ за функціональним призначенням та за суб'єктом управління.

Так, за функціональним призначенням можна розрізнити наступні види механізмів публічного управління:

- економічні механізми публічного управління;
- мотиваційні механізми публічного управління;
- організаційні механізми публічного управління;
- політичні механізми публічного управління;
- правові механізми публічного управління.

За суб'єктом управління виділяють такі види механізмів публічного управління:

- механізми управління, які використовуються органами законодавчої влади;
- механізми управління, які використовуються Президентом;
- механізми управління, які використовуються органами виконавчої влади;
- механізми управління, які використовуються органами судової влади;
- механізми управління, які використовуються органами місцевого самоврядування.

самоврядування.

На основі проведеного дослідження можна сказати, що ефективність управлінської діяльності залежить від правильного підбору механізму управління. Так, залежно від об'єкту управління можливе вирішення як окремого механізму управління, так і об'єднання декількох в єдиний комплексний механізм публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций/ Г. В. Атаманчук. – 3-е изд., доп. – М.: ОМЕГАЛ, 2005. – 584 с.
2. Бакуменко В. Д. Виявлення комплексу проблем державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України, розробка пропозицій щодо вдосконалення системи державного управління цими процесами [Електронний ресурс]: науково-дослідна робота / В. Д. Бакуменко, Д. О. Безносенко. – К.: НАДУ при Президентіві України ; Центр навчання і досліджень з європейської та євроатлантичної інтеграції України. – 41 с. – Режим доступу: <http://www.napa-eurostudies.org.ua/2-2.rtf>.
3. Кравченко О. М. Теоретичні підходи до визначення поняття «механізм державного управління» [Електронний ресурс]/ О. М. Кравченко// Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. – 2009. – № 3. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=56>.
4. Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посібн./ Малиновський В. Я. – 2-ге вид., доп. та перероб. – К.: Атіка, 2003. – 576 с.
5. Рудницька Р. М. Механізми державного управління: сутність і зміст / Рудницька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О. М. ; за наук. ред. М. Д. Лесечка, А. О. Чемериса. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 28 с.
6. Політична економія: підручник/ [Федоренко В. Г., Діденко О. М., Руженський М. М., Іткін О. Ф.]; за наук. ред. В. Г. Федоренка. – К.: Алерта, 2008. – 487 с.
7. Брюховецька Н.Ю. Економічний механізм підприємства в ринковій економіці: методологія і практика. – Донецьк: ІУП НАН України, 1999. – С. 25–28.